

Dendrokronologisk undersøgelse af Tveitebø, Hoffluft, Valle kommune, Agder fylke, Norge

af
Orla Hylleberg Eriksen

NORGE

Tveitebø, Hoffluft

Valle kommune

Gnr./Bnr.: 34/2

Undersøgelse af Loft i Hoftuft

Koordinater: (WGS84) 59.23148°N/7.56027°E

Formål: Datering og opbygning af grundkurve

Indsendt af Agder fylkeskommune og Nationalmuseet

Prøvetagning: Anders Dalseg

Laboratorieundersøgelse: Orla Hylleberg Eriksen

Indsenders J. nr.:

Rapport udarbejdet: November 2021

NNU j.nr. A8986

Publicering:

Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes med henvisning til NNU rapport 44, 2021 af Orla Hylleberg Eriksen. Kontakt evt.

laboratoriet for hjælp og yderligere oplysninger (dendro@natmus.dk).

Rapporten kan downloades fra hjemmesiden

<https://natmus.dk/organisation/forskning-samling-og-bevaring/miljoeark>

[aeologi-materialeforskning/dendrokronologi/dendrokronologisk-rapporto](https://natmus.dk/organisation/forskning-samling-og-bevaring/miljoeark)

[versigt/rapportoversigt-2021/](https://natmus.dk/organisation/forskning-samling-og-bevaring/miljoeark) (eller mirror-site nnuweb.dk) under

Dendrokronologi, Rapporter.

Der er tidligere undersøgt prøver fra denne lokalitet. Se NNU rapport 7-2010, side 81.

Loft i Hoftuft

12 prøver af fyr (*Pinus sylvestris*) er undersøgt. Alle prøver er dateret. Der er splintved bevaret på alle prøverne, heraf har fem prøver Waldkante. Syv prøver er udtaget som boreprøver og fem prøver er udtaget som skiver.

De daterede prøver kan deles op i fire grupper med hensyn til datering.

Ældste gruppe består af N1771039, N1771059 og N1771079. Yngste målte år på N1771059 er dannet i 1558 (vinterfældning). Træet, som denne prøve stammer fra, er fældet 1558/59 e.Kr.

Tolkning: denne datering kan også gælde for de to andre prøver i gruppen.

Næstældste (gruppe) består kun af én prøve (N1771119). Yngste målte år er dannet i 1571 (vinterfældning). Træet, som denne prøve stammer fra, er fældet 1571/72 e.Kr.

Næst yngste gruppe består af N1771029 og N1771049. Yngste målte år på N1771029 er dannet i 1576 e.Kr. (vinterfældning). Træet, som denne prøve stammer fra, er fældet 1576/77 e.Kr.

Tolkning: denne datering kan også gælde for den anden prøve i gruppen.

Yngste gruppe består af N1771019, N1771069, N1771089, N1771099, N1771109 og N1771129. Yngste målte år på N1771069 og N1771109 er dannet i 1589 på begge prøver, som har Waldkante bevaret (vinterfældning). Træerne, som disse prøver stammer fra, er fældet 1589/90 e.Kr.

Tolkning: denne datering kan også gælde for de andre prøver i gruppen.

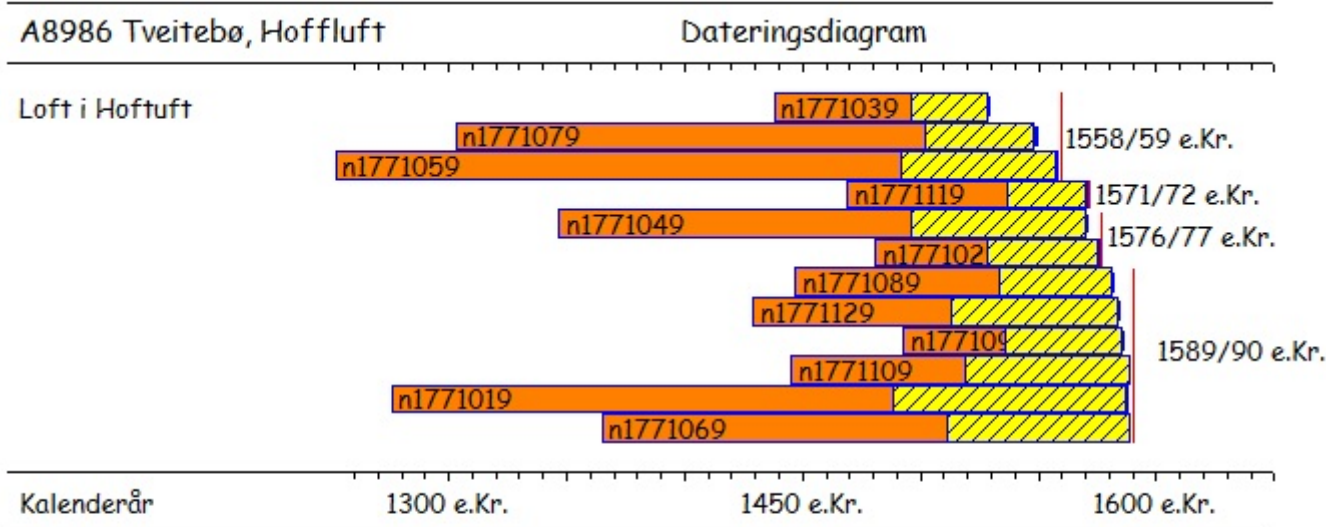
Kurverne fra de daterede prøver er sammenregnet til en middelkurve (N1771M01) på 338 år, om omfatter perioden 1252-1589 e.Kr.

Splintstatistikker:

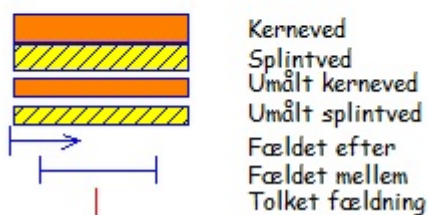
Fyrretræ 40-80 år.

For *t*-værdier se Baillie & Pilcher, 1973.

A8986 Tveitebø - krydsdateringer med referencekurver	
	N1771M01
N Aaseral, N Aaseral NB02	13.80
Østlandet, nomk0505	10.43
Telemark, nomk0703	10.24
Vest-Agder Aaseral, nomk0901	8.83
Norge, superno1	10.05
Aust Agder, aam01-indland	10.40
Dalarna, STB00002	8.01
Uppland, UPPPIN01	7.24
Åland stavkirke, AALSTKM2	7.09

Tegnforklaring:

A8986 Tveitebø, Valle kommune, Norge - Katalog								
Unders nr.	Beskrivelse	År	Marv	Splint	Slutring	Synkron position	Fældning	Bem.
	Loft i Hoffluft							
N1771019	Pr. 1	311	2-3 cm	100 år	S1	1276-1588	ca. 1589	*
N1771029	Pr. 2	96	2-3 cm	49 år	W vf	1481-1576	1576/77	*
N1771039	Pr. 3	92	4-5 cm	33 år	S1	1438-1529	ca. 1546	*
N1771049	Pr. 4	224	1 cm	75 år	S1	1347-1571	ca. 1572	*
N1771059	Pr. 5	307	4-5 cm	66 år	W vf	1252-1558	1558/59	*
N1771069	Pr. 6	225	1 cm	78 år	W vf	1365-1589	1589/90	*
N1771079	Pr. 7	242	?	47 år	S1	1303-1549	ca. 1550	*
N1771089	Pr. 8	136	ja	49 år	S1	1442-1582	ca. 1583	◇
N1771099	Pr. 9	94	2-3 cm	50 år	S1	1493-1586	ca. 1587	◇
N1771109	Pr. 10	145	1-2 cm	70 år	W vf	1445-1589	1589/90	◇
N1771119	Pr. 11	103	1 cm	34 år	W vf	1489-1571	1571/72	◇
N1771129	Pr. 12	156	ja	71 år	S1	1429-1584	ca. 1585	◇

Tegnforklaring: B - bark, W - waldkante (barkring), vf - vinterfældning, sf - sommerfældning (inkluderer altid en ufuldstændig årring), Hx - Heartwood (kerneved) x = antal, Sx - Sapwood (splintved) x = antal, Hx og Sx angiver årringe, som ikke er inkluderet i rubrikkerne År og Splint, H/S angiver Heartwood/Sapwood grænse, * boreprobe, ◇ skive

**FELTRAPPORT
BYGNINGSVERN I AGDER**

Dendrokronologisk objekt:	Tveitebø, Loft i Hoftuft
Fylke:	Agder
Kommune:	Valle
Gnr/Bnr:	34/2
Prøvene tatt av:	Anders Dalseg
Dato for prøvetaking:	01/02-2021
Koordinater	59.23148, 7.56027
Eigar	Gjermund Hoftuft

Prøve nr.	Stokk nr	Type stokk	Marg	Yteved	Bast	Bark	Be. Arb.	Marknad
1	G 11	vegg		x				Ca 1,5 m frå rota
2	D11	vegg		x				Ca 1,5 m frå rota
3	D9	vegg		x				Ca 1,5 m frå rota
4	F9	vegg		x				Ca 1,5 m frå rota
5	C8	vegg		x				Ca 1,5 m frå rota
6	E8	vegg		x				Ca 1,5 m frå rota
7	G7	vegg		x				Ca 1,5 m frå rota
8	E12	Raftestok	x	x				Ca 1 m frå rota
9		Takbord		x				
10		Takbord		x				
11		Sperre	x	x				
12		Sperre	x	x				

Kommentar:

Alle prøver er teke frå 2. etasje og tak. Første etasje er tidlegare undersøkt og funne alder 1587/88. Bygningen er ca. 5x5 meter og har opprinnelig vore eit 3 høgda loft. Ei etasje er teke av og bygningen har nå 2 etg. Prøverne er teke i samband med restaureringa av bygningen.